

2017.09.19.

Nyomot hagytak – Katalógusbemutató a Kulturális Örökség Napján

Az aláírás maga az ember, aki kézjeggyével hitelesíti mindazt, ami az adott dokumentumban található. A Magyar Nemzeti Levéltár 2016 márciusában nyílt *Nyomot hagytak – Évszázadok, Személyiségek, Aláírások* című kiállítása azt a célt tűzte ki, hogy a legfontosabb történeti személyiségek aláírását rendezőelvéül véve végigkalauzolja a látogatót a magyar történelmen. A kiállítás katalógusát 2017. szeptember 17-én mutatták be a *Kulturális Örökség Napjai* keretében.

Németh László Sándor, a kiállítás kurátora, a katalógus felelős szerkesztője köszöntötte az egybegyűlteket. A rendezvényt Mikó Zsuzsanna, a Magyar Nemzeti Levéltár általános főigazgató-helyettese nyitotta meg. Beszédében hangsúlyozta, hogy a levéltárak számára alapvető fontosságú, hogy ne csak a szakmai közönséget szólítsák meg, hanem a társadalom szélesebb rétegét is. A 21. századi értelemben vett nyitott, modern és szolgáltató levéltár megteremtéséhez nélkülözhetetlenek azok a rendezvények, amelyek közvetítik a levéltár értékeit a közönség felé. A *Nyomot hagytak* című kiállítás, valamint katalógusa is ezért született meg, fontos mérföldkövét adva a Magyar Nemzeti Levéltár közművelődési tevékenységének.

A kiállítás katalógusát Basics Beatrix művészettörténész, a Szépművészeti Múzeum – Magyar Nemzeti Galéria munkatársa mutatta be. Beszédében rendhagyónak nevezte, hogy egy levéltár ilyen volumenű kiállítást rendez, majd katalógust ad ki hozzá. Kitért arra, hogy a közgyűjtemények az ország memóriaintézményei, amelyek lenyűgöző kincseket tartalmaznak. Közülük talán a levéltárak vannak legnehezebben helyzetben, ha meg akarják mutatni gyűjteményeiket. Az itt található eredetiség, hitelesség azonban utolérhetetlen előny. A kiállítás tárlóiban megtaláljuk az eredeti dokumentumokat, a „nyomokat”, amelyet a történelem sze-

replői hagytak. A kiállítás emellett a modern értelemben vett interaktivitás eszközeivel is él.

A tárlathoz hasonlóan a kötet egy-egy személyhez, eseményhez kapcsolódóan mutatja be a dokumentumokat, erős vizualitással – azaz festményekkel, fényképekkel – megtámogatva őket. A történelem ezáltal emberközelivé válik. Az olvasó számára érthetőbbek lesznek Zrínyi Miklós, II. Rákóczi Ferenc, IV. Károly, Neumann János, vagy akár Teleki Pál gondolatai a könyv tálalásában. A kiállítás és a kötet egyaránt a rendszerváltás dokumentumaival záródik. Mindkettő megadja az elmélyedés lehetőségét. Ahogy a kiállításra, úgy a könyvre is érdemes rászánni a megfelelő időt. Gazdag tartalmukat nem lehet néhány perc alatt feldolgozni.

Basics Beatrix fontos mérföldkönek nevezte a kiállítás felállítását és a kötet megjelentetését az MNL Országos Levéltára és általában a magyar levéltárak történetében. Megszületésük bebizonyította, hogy a többi közgyűjteményhez képest kevésbé ismert, kevésbé nyitottabbnak tűnő levéltárak is megnyílhatnak a világ felé, követve annak változásait.

„Mert ne felejtjük el, hogy amit itt látunk, az nem más, mint a modern individuum születésének politikai archeológiája. Az aláírás ugyanis nem más, mint tett-értékű „szó”, azaz betű, a név tökéletesen azonos viselőjével, a név nem más, mint a garanciája annak, hogy egy cselekvő jótáll állításáért, hazugságaiért, tévedéseiért, becstelenségéért, kiválóságáért. Az ember nemcsak egy üres papírra írja alá a nevét, hanem olyan helyen teszi ezt, ahol a változás lehetősége rejlik, ahol a neve valamit alapvetően megváltoztathat. [...] Egyszóval ez a mediális tér, amelyben itt állunk, az egyik legbonyolultabb filozófiai kérdéssel szembesít minket, nevezetesen a tulajdonnevek jelentésének, értelmének absztrakt problémájával.” – részlet György Péter a kiállítási katalógushoz írt bevezetőjéből.

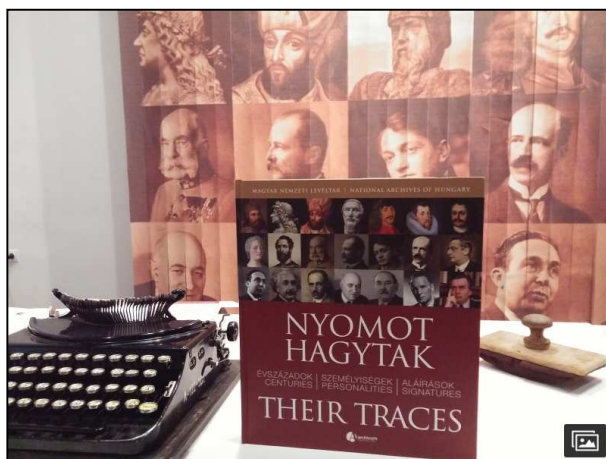
A könyvbemutató zárásaként Németh László Sándor köszönetet mondott mindazoknak, akik a kiállítás és a katalógus létrehozásában közreműködtek.

Név szerint Fákó Árpád kivitelezői, H. Németh István szakmai vezetői, Paukovics Gergő és Takács Ábel szerkesztői, valamint Dékány Szilveszter kreatív menedzseri munkáját emelte ki. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy a tárlat létrehozása valódi csapatmunka volt, a Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltárának számos munkatársa közreműködött benne. Reményét fejezte ki, hogy a kétnyelvű katalógus segítségével még inkább kézzelfoghatóvá válik a múlt, az emlékezet, s mindaz, amit a kiállítás megálmodói és a katalógus készítői célul kitűztek.

Szőts Zoltán Oszkár

A cikk az [Újkor.hu](http://ujkor.hu) és a Magyar Nemzeti Levéltár együttműködésének keretében született.

**Utolsó frissítés:
2017.09.22.**

Nyomot hagytak – Katalógusbemutató a Kulturális Örökség Napján

Fotók: Varga Máté (MNL OL)

Forrás:

http://mnl.gov.hu/mnl/ol/hirek/nyomot_hagytak_katalogus_bemutato_a_kulturalis_orokseg_napjan

Válogatta: Fonyó Istvánné